

Kristendommens løsning på de sociale problemer

Kjempemøte i Folkets Hus med talere fra Oxfordgruppens arbeidslag og Arbeiderpartiet.

Det møte som blev holdt i Folkets Hus igår aftes er kanskje det eiendommeligste møte som har funnet sted her i byen. Hele byen, kan man trygt si, gikk i spenning. Noen ventet sensasjoner, noen ventet en fektning hvor Arbeiderpartiets drevne debattanter gjorde ende på Oxford, og kristendom blev stillet op mot marxisme som dødsfiender. Der blev fra Arbeiderpartitalernes side forlangt konkret svar på alle de problemer menneskeheten strir med løsningen av, arbeidsløshet, krig og fred.

Og så forløp det hele uten sensasjoner, uten et vondt ord, i en fordræglighet som gir anelser om hvad der kan

den ikke om stort annet enn arbeidsløsheten og dens ulykke, om den skam det var for de styrende at de ikke forlengst hadde utryddet den. Nu er arbeidsløsheten ikke lenger «noe å snakke om», ikke fordi de styrende på noen måte har fått has på den, men fordi det er tjenligere å snakke om noe annet.

CELLEVIRKSOMHET.

«Tønsberg Blad» skriver:

Marxistenes monopol i fagorganisasjonen må brytes. Og det er bare én måte å gjøre det på: å organisere konservative grupper innen fagforeningene, som kan kjempe for disses politiske frihet og spre opplysning blandt de fagorganiserte om vårt partis synsmåter og arbeide.

Bladet mener at meningsløsheten ved den politiske utnyttelse av fagorganisasjonen som marxistpartiets folk driver, i stadig sterkere grad går op for de fagorganiserte arbeidere.

visningen i 6. folkeskolen.

folkeskole skulde der bli med 5 timers ukentlig tilgangstiden.

uketimer for gutter og 177 for piker. Det blir altså henholdsvis 180 og 182 for dem som deltar i sprogundervisningen.

Skolestyrets vedtak er fra november måned og det ligger antagelig nu hos borgermester eller formannskap for å forberedes til budgettbehandlingen. Det koster nemlig noe å gjennomføre forslaget.

skje når menneskene er villig til å overvinne sig selv likeoverfor livets problemer.

Det blev ingen diskusjon, hvor den ene eller annen part vant. På de mange detaljspørsmål svarte tilslutt professor Skard med å peke på det problem som lå bak alle spørsmål, og man fikk inntrykk av at det blev forstått, idet dr. Dahl like efter uttalte at Skard hadde svart på de vesentlige av de stillede spørsmål.

Der var over 1000 mennesker i Folkets Hus, og det sies at flere tusener måtte gå uten å komme inn. Publikum hadde stillet sig i kø 1½-2 timer før møtet.

Efter at dr. Dahl hadde ønsket velkommen, talte Fredrik Ramm: En Arbeiderpartimann hadde forleden sagt til ham at han i løpet av 8 dager skulde kunne plukke kristendommen ut av ham. — Det grøset i mig — sa Ramm — for da vilde jeg falle tilbake til det liv jeg førte før jeg kom inn i grupebevegelsen.

I korte trekk skildret han sitt i økonomisk og social henseende meget lykkelige livslop inntil han mistet sine stillinger i den norske presse. Samtidig som han i økonomisk og social henseende levte i overflod, var han besatt av frykt.

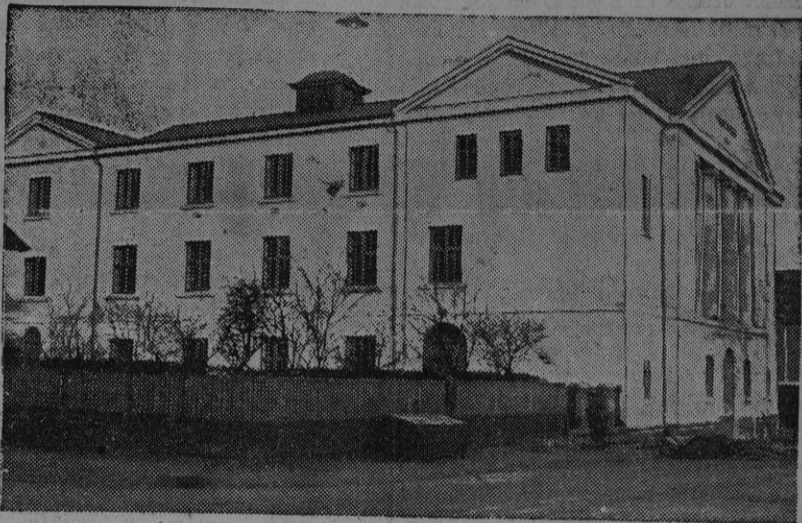
Egoismen behersket mig i min tilværelse og jeg tenkte bare på tilværelsen i forhold til mig selv. Jeg fryktet en hel del mennesker, fordi jeg ved min opptreden og som journalist hadde fjernet dem fra mig, og som tilhørende den såkalte overklasse, fryktet jeg de andre klasser. Mitt nasjonalhat gav sig utslag i overkraftpatriotisk journalistikk.

For 3 år siden var jeg dødsens trett og lei av alt, og så mistet jeg min stilling. Noen måneder efter kom jeg på et houseparty, og her møtte jeg ikke Oxfordgruppebevegelsen, men den levende kristendom.

Jeg hadde sett på kristendommen som en samfundsbevarende faktor og forsvarte den som jeg forsvarte Høires synspunkter. Ved at jeg forsvarte kristendommen stemte mange på Høire og så kunde jeg få lavere skatt. Jeg så dessuten på kristendommen som et slags åndelig politi, som en del av et åndelig kultursamfund, akkurat som teater og sport.

Jeg fikk se at kristendommen kunde gi det jeg ikke hadde, fellesskap med andre og varme i mitt stivfrosne liv. Jeg tok en dag den beslutning, koldt og nøkternt, at jeg vilde leve efter Guds ledelse og Bergprekenens krav — hvis Gud var til.

Jeg så for mig et stille og fredelig liv i mitt hjem, kirkegang om søndagen og litt gang i bedehus i uken. Men jeg

Det store Folkets Hus som var overfylt.

opdaget snart at kristendom var noe meget større. Min første opfatning av den hadde satt grenser for Guds allmakt. Og jeg så at kristendommen levte fullt ut, løste de spørsmål jeg hadde forsoekt å løse ved min hatefulle journalistikk. Den løste problemet ekteskapsbrudd, alkoholmisbruk og gav arbeidsgivere ny ansvarsfølelse og viste et nytt syn på sociale spørsmål. Idet kristen-

dommen leves fullt ut har jeg sett begynnelsen på løsningen av rasekonflikter, det fjernet mitt nasjonalhat til Danmark og den løser de mest dagligdagse spørsmål.

Der har vært kristendom i verden i 1900 år, og jeg har også tidligere møtt mange opriktige kristne. Men mange ganger har kristendommen ikke fått den plass den skulde ha og ofte er den brukt til formål den ikke burde vært brukt til. Jeg er nu skamfull over at Høire i 80-årene tok initiativ til et opprop mot det som ikke var konservativ politikk.

Hvorfor er der kristendomsfølgere i Spania, Sovjet og Tyskland som i Frankrike under revolusjonen? Når de kristne forfølges slik er det fordi vi som tror på den Kristus og frelse som jeg tror, ikke har levet vår kristendom fullt ut. Det er de kristne, ikke kristendommen som har skylden.

Kristendommen er ingen samfundsbevarende faktor. Hvis vi følger Kristi bud om kjærlighet over alt, vil det revolusjonere forholdet mellom hvert menneske i vårt land. Jeg har sett hvordan det har skjedd. Vi har sett hvordan det av og til er hendt ting som har løftet menneskene på en høiere plan, f. eks. ved Franz av Assisi, Luther og Hans Nielsen Hauges kristne liv.

Som Høiremann har jeg deltatt aktivt i valgarbeidet fra 1909 til 1933. Foran valget nu i høst skrev jeg et brev til en i «Arbeiderbladet» og fikk til svar bl. a. at vedkommende ikke kunde begripe hvordan et menneske nu kunde beskjeftige sig med slike ting som jeg gjorde. Jeg skrev igjen til ham og sa at hvis jeg ikke hadde beskjeftiget mig med dette, vilde Arbeiderpartiet som før vært gjenstand for mitt hat og min polemikk.

Så fulge de andre grupefolks vidnesbyrd:

Lektor Fredrik Gjerdrum skildret sig som sykkelig selvmedlidende og selvoptatt

Tariffopgjøret.

Man vil prøve å komme lengst mulig ved partsforhandlinger.

Oslo: Efter hvad «Arbeiderbladet» erfarer har det vært en rent foreløbig konferanse mellom landsorganisasjonen og arbeidsgiverforeningen om selve fremgangsmåten ved de forestående tariff-forhandlinger og efter hvad bladet har grunn til å tro vil organisasjonene i år prøve å komme lengst mulig ved partsforhandlinger før sakene eventuelt bringes inn for meglingsinstitusjonen.

Tekstilarbeiderforbundet og arbeidsgiverforeningen er igår gått i gang med forhandlinger om tariffavtalens almindelige bestemmelser og vil prøve hvor langt man kan komme før de egentlige lønnsforhandlinger begynner. Disse vil vel ikke begynne før efter at de avtaler, som utløper 31. mars, er opsagt. Opsigelse må skje innen 1. februar.

Confirms of the book

For diet:

KOFFEINFRI KAFFE
KAFFEHAG — SANKA
BRENT RUG
MALTKAFFE
INSTANT POSTUM
REFORM KAFFE
KOLONIAL KAFFE

i originalpakker

hos

S. LEVERSEN A/S

kaféfilosof, kommunist med den opfatning at kristendom var noe som overklassen brukte til å holde underklassen nede med. Hvis Oxfordbevegelsen bruker religionen på samme måte vil den ingen betydning få, og forsvinne. Han avviste Oxford, men blev engang nødt til å se sig selv i lyset av kristendommens absolutte fordringer. Og da skjedde underet, det som han hadde kalt overtro og metafysikk, blev en levende realitet.

Øienlæge, dr. med. Thomas Gunnufsen, Oslo, fortalte om sig selv at han i sitt gamle liv hadde ligget under for alkohol- og tobakkmisbruk og hissighet. Fasaden var pen, men bak den var der knugende ensomhet. — Da jeg gav mitt liv til Gud, idet jeg bekjente min synd og bad Gud om hjelp, skjedde en merkkelig forandring med mig i løpet av noen dager. Jeg erfarte også at den synd jeg samlet på, med store omkostninger i mitt tidligere liv, og den tilgivelse jeg hadde fått, nu kunde brukes til å hjelpe andre med som livet var gått istykker for. Jeg har intet gjort, Gud utretter det, idet jeg gir Ham ledelsen av mitt liv.

Murer Øivind Nordahl, Oslo, fortalte om sitt uærlige forhold overfor kameratene og hvordan en ved samdeling av sin synd hade vist ham hvordan han virkelig var. Han tok konsekvensen av det og gikk nu videre med den løsning Gud hadde gitt ham på alle problemer.

Professor Eliiv Skard, Oslo, hadde levet isolert og følt trang til sikkerhet, trodde der var noe i kristendommen, men at der ikke var mer enn 50 pst.s chance for det. Gjennem gruppebevegelsen blev han vist at hans problemer var synd, egoisme, selvoptatthet og den vei som førte til at han kunde bli et byggende menneske for andre, var å overgi alt, absolutt til Gud. Da jeg gjorde det fikk jeg oppleve en kraft i Gud

tets krav på denne overklassen — støt dem ikke bort.

Feilen er ikke bare deres, vi har i århundrer sprunget med huen i hånden og med bøiet nakke. På den måten har vi suggerert dem til å tro sig å være så uendelig meget bedre enn oss. Det som jeg har erkjent i mitt politiske arbeide er at min selvaktelse er sunket med mengden av mine oppgaver. Jeg kom ved politikken stadig lenger bort fra mig selv, men inni mig følte jeg ansvaret vokste for hvad jeg ikke så eller gjorde. For menneskene omkring mig blev jeg stadig mere fremmed, — men jeg blev fortrolig med organisasjonene.

Så vokste et spørsmål langsomt frem i mig: Finnes den sanne sociale forståelse for arbeiderbevegelsens rettspatos hos dem som kaller sig kristne? Fantes dette i den svenske staskirke? — Nei.

Hadde statskirken noen betydning som organisasjon? — Ja.

Hvordan så få forståelsen for våre menneskelige krav inn i folkets lærere, de skriftlærde og kristendommens farisæere?

Hvorfor gjør disse menneskene litt godt nu og da, men vegrer sig ved å la samfundet gjøre det stort?

Jeg søkte en positiv kristendom hos presten og i kirke, — men fant den ikke. Og dog erkjente de kristendommen, men den var blir en sjablon for borgerligheten og hele samfundet. Men hvordan skulde jeg treffe disse på kristendommens måte når jeg intet selv visste om kristent livssyn? På denne måten fikk jeg en slags humanistisk kristendom. Men den strakk ikke til. Når menneskene kom ned fra talerstolene, ikke så lenge de stod der, følte jeg menneskefrykt overfor dem. Jeg vilde ikke nærme mig mine motstandere og venner privat.

Så fant jeg at en av de ting vi alle har felles ikke var kristendom, men den helvedes elendighet som er i ethvert menneskes liv. Når jeg forstod det, forstod jeg også at min elendighet måtte meddeles andre for at de skulde tro på mig. Vi lider personlig, sosialt og politisk av hverandres falskhet.

Da tok jeg spranget ut i Gud, som jeg ikke trodde personlig eksisterte, — jeg vilde ikke lenger fremstille mig bedre enn jeg var for andre. Jeg siste 120 år har

Tippesaken.

Forfølgningen mot Oscar Olsen og Trygve Lund innstilles.

Statsadvokaten i Oslo har med riksadvokatens samtykke innstillet forfølgningen mot Oscar Olsen for overtredelse av straffelovens pr.gr. 298 (lykkespill) og av lotteriloven, med den begrunnelse at intet offentlig hensyn lengere krever påtale, da siktede har avgitt erklæring om at tippevirksomheten forlenget er ophørt og at han for fremtiden vil opføre med ethvert privat tippeforetagende.

Likeså er forfølgningen mot Trygve Lund for underslag innstillet, idet den avsluttende efterforskning har vist at det ikke er grunnlag for å opprettholde en slik siktelse. Lund har også vært siktet for forseelse mot lotteriloven og forfølgningen herfor innstilles, idet man efter omstendighetene finner at intet offentlig hensyn krever påtale.

Statens overtagelse av tippingen.

«Aftenposten» henvendte sig igår til socialministeren, statsråd Torp, med spørsmål om det foreligger noe nytt i drøftelsene om statens overtagelse av tippingen.

— Det er for en tid siden innkommet et forslag til Socialdepartementet fra flere interesserte, svarer hr. Torp. Forslaget er videre sendt til statens idrettskomité, hvis formann er politimester Welhaven. Han forteller at forslaget for tiden cirkulerer blandt idrettskomitéens medlemmer. Om et par dager vil komitéen tre sammen for å ta standpunkt til forslaget.

istisk nok forsåvidt som de vil ha andre til å sove på samme puten. Som socialister går vi den motsatte vei, kanskje fordi vi ikke har hatt det så sorgløst og fordi vi begynner på den annen side hvor nøden rammer andre og ikke oss selv, og så får vi gratis den tilfredsstillelse som følger ved å arbeide for andre.

Har Oxford ingen bestemt mening om hvordan de vil hjelpe andre? De sier at mentaliteten først må forandres for at de sociale spørsmål skal kunne løses. Det har filosofer og vismenn forsøkt forgjeves mange ganger. Kristendommen har forsøkt på det i 2000 år men vi

steen som ikke var blandt talerne, hvordan han kunde forsvare med et kristent livssyn å stå i et parti som Nasjonal Samling som preker voldsmetoder mot arbeiderklassen dyrker rasehatet og hvis hovedorgan sier at hvis Arbeiderpartiet med stemmesedelen fikk makten i Stortinget vilde de gjøre som general Franco?

Svar.

Professor Skard gjorde opmerksom på at gruppen ikke er en politisk organisasjon med medlemsfortegnelse og derfor kan derfor ikke pålegge deltagerne å innta det ene eller det annet standpunkt. Gruppebevegelsen er ikke redd orde-revolusjon. De positive prinsipper for rett som er omtalt i forskjellige innlegg kan vi underskrive med det tillegg at de er rettsbegreper vi har fått i evangeliene.

Den revolusjon vi taler om er den voldsomste som finner sted, og den begynner hos oss selv, — vi vil forandre menneskenes natur. Med hensyn til krigsmentalitet har jeg oppdaget hat og ukjærlighet og mange andre utslag av denne mentalitet i mitt eget sind. Det er spurt om vi skal vente i 2000 år på den mest radikale revolusjon som kan finne sted, svaret ligger i den enkeltes avgjørelse av når han vil begynne.

På spørsmålet om fredssaken svarte professor Skard med igjen å minne om at gruppen ikke er en organisasjon som kan forby noe, men han kunde peke på tendensen. For 20 år siden holdt han selv forsvarsforedrag og fant det ganske naturlig at det blev brukt makt. Jeg har nu funnet at problemene ikke løses sig løse med makt, men i Kristi ånd og så er det spørsmål om jeg vil gå med på det. Jeg personlig tror at Kristi ord om ikke å bruke vold må forstås ubetinget.

Dr. Dahl uttalte da disse svarene var gitt, at professor Sarkd hadde svart på det vesentlige i de spørsmål som var stillet, og han bad de andre, hvis de fant det nødvendig å svare ytterligere, å fatte sig i korthet.

Ture Oskarsson: Ut fra min personlige synsvinkel virker de stillede spørsmål som Abrakadabra, fordi jeg en svensk socialdemokrat og Oxfordist.

Arkitekt Hansteen: Hvis jeg så på Nasjonal Samling som dr. Dahl gjør det, kunde jeg ikke forene dets politikk med min kristelige opfatning.

Dr. Dahl

hadde det siste innlegg på

vel som førte til at han kunde bli et byggende meneske for andre, var å overgi alt, absolutt til Gud. Da jeg gjorde det fikk jeg oppleve en kraft i Gud som jeg ikke kjente noe til fra tidligere av. Jeg besluttet å gjøre et eksperiment. Det krevet mig selv som innsats og jeg hadde ingen visshet for utfallet. Da jeg våget innsatsen oplevet jeg at der var virkelig en Gud som gav mig en sikkerhet og et fellesskap jeg før aldri hadde anet noe om, og jeg fikk en takknemlighet mot Gud som er den sterkeste drivkraft jeg har kjent. Idet jeg fikk kjærlighet til Gud, drev den frykten for mine medmennesker bort.

Den siste av Oxfordgruppedeltagernes talere var Ture Oskarsson, Borlänge i Sverige. Han er distriktsformann i det svenske arbeiderparti i et distrikt hvor hans parti ved siste valg fikk over 50 000 stemmer. Han er underordnet postfunksjonær og har i disse dager tatt beslutning om å gi sitt liv til Gud.

Først sa han i sin almindelighet om Oxford at den er overklassens anger over sine gjerninger. Oxford er resultatet av proletaria-

som jeg ikke trodde personlig eksisterte, — jeg vilde ikke lenger fremstille mig bedre enn jeg var for andre. Jeg reiste 120 mil for å finne mennesker som var som mig selv. Nu vil jeg prøve dette på mig selv og i min politikk.

Brister dette — brister alt: Min tro på meneskeheten, min tro på at der finnes uselvskhet, min tro på livet, min tro på dere og mig selv.

Den annen side.

Fra Arbeiderpartiets side var ingeniør O. Jensen første taler:

— Undtatt 2 av de som avla vidnesbyrd har alle hatt en sorgløs barndom og opvekst, men i moden alder fant de livet utilfredsstillende eller tomt og opdaget all elendigheten om sig. Det første av dette løste de ved å møte Oxford, fant en personlig tilfredsstillelse og at det igjen var godt å leve. Men hvilket standpunkt tok de til dem som led nød? De var selvoptatt, skjønt de nok vilde ha andre med sig. Oxford virket som en sovepute, men gruppefolkene er altru-

at de sociale spørsmål skal kunne løses. Det har filosofer og vismenn forsøkt forgeses mange ganger. Kristendommen har forsøkt på det i 2000 år, men vi har ikke råd til å vente i nye 2000 år på at Oxford skal klare det.

Finn Larsen, en arbeidsledig, fant at Oxford var en overklasse-bevegelse og passet for mennesker med gode inntekter. Hvordan stiller bevegelsen sig til de arbeidsledige, sier de: bekjenn dine synder og se glad ut? De arbeidsledige må tenke på det daglige brød og kan ikke tid til å beskjeftige sig med åndelige spørsmål av den art som Oxford sysler med.

Fru Harriet Jensen kunde ikke forstå at Oxford skulde inneholde noe nytt eller særlig religiøst. Trang til å leve ærlig har alle mennesker og de 4 absolutter er ganske almindelige moralbegreper, det å skrive er mental helsepleie som moderne psykologer benytter. Ledelse er ikke annet enn underbevissthet.

Hvordan stiller gruppebevegelsen sig til fascisme og krig?

Hvad vil de gjøre for de fattige, — kirken har alltid funnet en utvei til å knipe utenom budet om å selge alt for å hjelpe andre.

Dr. Sven Oftedal: Prøvestenen på verdien av nye bevegelser og tanker er deres standpunkt til krigen. Hvad vil dere gjøre for å stanse den og hvilken fredspolitik vil dere føre? Doktoren spurte om det var sandt hvad han hadde lest et sted at dr. Buchman hadde svart på dette spørsmål med å be forsamlingen synge «Lover den Herre». Vi som ikke tror får svært lite ut av de svarene Oxford gir fordi de går utenom selve problemet.

Hvordan stiller Oxford sig til voldshandlingene i internasjonal politikk?

Står vi overfor en hær av nye militærnektere?

Vi mener at krigsmentaliteten har sitt vesentlige grunnlag i rent materielle forhold. Hvordan stiller Oxford sig til fascisme og krigsmentalitet? Buchman skal ha sagt i New York at han takket Gud for at Hitler styrer i Tyskland.

Hvordan stiller Oxford sig til det samfundssystem som misbruker krigsfrykt til økonomisk vinning? Vi mener der er behov for et system hvor der ikke er profithensyn.

Uten noe Oxford er der store deler av byens befolkning som ingen krigsmentalitet har men så har vi heller ingen rustningsindustri her. Det skulde tale for at vi tar i betraktning de ytre forhold — ikke bare retter angrepet mot sinnet men mot de materielle forhold.

Dr. Dahl spurte tilslutt arkitekt Han-

Dr. Dahl

hadde det siste innlegg på møtet og sa at de 4 evangelier forsvare sin plass i bokhyllen ved siden av det kommunistiske manifest, der er bare den forskjell mellom dem at de er skrevet med 2000 års mellomrum.

Under hyppig henvisning til skriftsteder trakk doktoren en rekke linjer fra Kristi forkynnelse til de sociale problemer og skildret Kristus som opvigeren som reiste de fattige mot de rike. Teologene har yndet å fortolke Kristi budskap derhen at de fattige skulde være tilfreds i sin fattigdom og at ånden blev lutret i fattigdom og forsakelse. Kirken har lært at en må være fattig og en annen rik og kapitalismen har brukt kristendommen til å støtte op om det kapitalistiske samfund. Kristus brøt selv loven for å skaffe disiplene brød når de var sultne, det samme gjorde David. Livsfornödenheter skal skaffes til alle mennesker før luksus skaffes for noen få.

Den kristne verden har funnet det lettere å være barmhjertig enn rettferdig, men vi må være rettferdig for å avskaffe nøden. Kristus hyldet det prinsipp at ethvert menneske skal arbeide efter evne og nyte efter behov.

— Jeg beklager å måtte skuffe alle som har villet omvende mig til kristendommen, men jeg er hverken changed eller bøiet og håper at jeg til min død må være kommunist, rød tvers igjennem. All urettferdighet har skapt en trang i mig til å skape rettferdighet for andre. Jeg kjener ikke frykt, og den ro jeg eier har marxismen gitt mig og den gir mig

kraft og mot. Arbeiderbevegelsen kan ikke, som det sies foran valgene, avskaffe kristendommen, men den er nødt til å stille sig i opposisjon til den forfalskede kristendom.

Jeg nærer ingen tvil om at Oxfordfolkene er opriktige når de avlegger sine vidnesbyrd, men det er bare en lettvindt måte å døive sin sociale samvittighet på. De går utenom de sociale spørsmål. Hvad nytter det å redde den enkelte slave, når slaveriet ikke opheves? Arbeiderklassen venter på den religiøse bevegelse som vil stille sig solidarisk med den i dens kamp for social rettferdighet.

Til slutt takket dr. Dahl talerne, bad publikum gå hjem og hver for sig tenke nøkternt over det de hadde hørt og sett og ta standpunkt for enten arbeiderbevegelsen eller gruppebevegelsen, eller begge deler.